

Vm hæc ita agunt contigit infirmari archiepiscopum
celsum: & ipse est q malachia in diacone, pbrim,
epimq; ordinauit. Et cognoscens qa moreret, fecit
quasi testamentum: quatenus Malachias deberet
succedere sibi: q nullus alius uideret dignior qui eparcer
in sede prima. Hoc pntibus indixit, hoc mandauit absen-
tibus: hoc specialr ambobus numonix regibus & maiori-
bus terre, sancti patrici auctoritate præcepit. Cuius reue-
retia & honore tâquã apli illius gentis q totã patriã cõuer-
tisser ad fidẽ, sedes illa in qua & uiuens pfuit, & mortuus
regefcit, in tanta ab initio cõstitiõne ueneratiõne habet: ut non
mõ epõ & sacer dotes, & qui de clero sunt, sed etiã regũ ac
principũ uniuersitas subiecta sit metropolitano in oi obe-
dientia: & unus ipse oibus pfr. Verũ mos pessimus inole-
uerat: quorũdã diabolica ambitiõne potentũ: sedẽ sanctã
obtentũ iri hæreditaria successiõne. Nec em patiebant epã-
ri: nisi q essent de tribu & familia sua. Nec partũ procefferat
excecranda successiõ: decursis iã in hac malitia qñ gnãtioni-
bus quindecim. Et eo usq; firmauerat sibi ius prauum imo
oi morte puniendã iniuriã gnãtio mala & adultera: ut etsi in
terdũ defecisset clericũ de sanguine illõ: sed epõ nunquã.
Deniq; iã ostio exiterat an celsum uiri uxorati & absq; or-
dini bus: literati tñ inde tota illa p uniuersam hybernã de
qua superius dixim dissolutio ecclãsticæ disciplinæ, censu-
ræ eneuatio, religionis euacuatio. Inde illa ubiq; p man-
suetudine xpiana, seu a subintroducã barbaricis: imo pa-
ganisimõ qdã introductũ sub noie xpiano. Nã qdã inauditũ
est ab ipõ xpianitatis initio, sine ordine, sine rone mutabã-
tur & multiplicabant epõ, pro libitũ metropolitani: ita ut
unõ epãtu uno nõ esset cõtetus, sed singule penẽ ecclãse
singulos haberet epõs. Nec mirũ. Nã quõ tã morbidi capi-
tis mēbra ualere: Pro his celsum atq; hmõ malis ppli sui
inchemeter dolēs (erat em uir bonõ & timoratus) curauit
uimodo hõs sibi successorẽ malachia: q p ipsum cõsideret
posse explantari male radicãtã successiõne, q charus esset
oibus, & quẽ oēs æmularent: & dñs erat cũ eo. Nec frustra
tus à spe sua. Nã illo mortuo substituitur est malachias: nõ tñ
mox, neq; id facile. Ecce em de semie nequã q occupet locũ
mauriciõ noie. Is p quinqueniũ frerõ potetia scilicet incubauit
ecclãse: nõ epõs, sed tyrannus. Nã uota priorũ magis in mala
chiã cõuenerat. Deniq; suadebãt cũ subire onus iuxta cõ-
stitutiõne ecclãse: sed ille q oẽ sublimẽ haud secus quã suũ p-
cipitiũ declinabat, bonã sibi uidebat nactus occasiõne ex-
cusandi: q p id tps introitus eius pacificõ esse non posset.
Instabant tã scõ operi & sollicitabãt oēs: duo potissimum
epõ Malcõ, & Gillebertus. Quorũ prior, ipse est senior les-
morensis de quo supra mēto facta est: alter quẽ aiunt prima
functũ legatiõne aplicæ sedis p uniuersam hyberniam. Qui
trienio iã decurso in hac præsumptiõne mauriciõ, & mala-
chiã dissimulatiõne, nõ ferentes ultra ecclãse adulteriũ, de
decus Xpi: cõuocatis epõs & principib; terre uno spiritu
cõuocã malachia parati uim facere. At ille renuere primum.
Prætendere siquidẽ difficultatẽ rei, nobilis illius profapix
multitudinẽ, fortitudinẽ, ambituõne, multũ esse ad se pau-
perculũ, opponere se tot, tantis, talibus talr radicatis q iã
annos ferme ducetos qñ hæreditate possedissent sanctua-
riũ dei, & nũc quoq; id poccupassent: nõ posse illos extir-
pari nec cũ mortibus hoim qdẽ: sua nõ interesse fundi huius
manũ sanguinẽ occasiõne sui: postremo functũ se spõse: alte-
ri quã dimittere nõ liceret. Verũ illis ecõtra instãtibus &
clamãtibus, quia à dño sermo egressus est, sed & tota aucto-
ritate subiectib; subire onus atq; intentantibus anathema:
ad mortẽ, inq; ductis me, sed obediõne martyri, hac tñ
cõditiõne: ut si iuxta fidẽ usam res in melius cedat & uendi-
cet sibi deus suã hæreditatẽ à deripiētibus cã: tũc demum
oibus cõsummatis, & ecclãse pacẽ habente, liceat redire ad
priorẽ sponam meã, & amicã de qua raptor præcipitatem: &
p me illic alitũ substituerẽ: q tũc fortẽ repertus idoneõ fuerit.
Nota lector uirtutẽ uiri & animi puritatẽ: nec honorẽ
affectantẽ, nec formidatẽ: uirtutẽ pro Xpi noie. Quod hoc
aio puriõ qdẽ fortius: ut se expõ. gũ. lo & labori, ab

teri fructũ cedat ipsã in loco principatõ securitatẽ & pa-
cẽ. Facit hoc, cũ liberũ sibi ex pacto retinet reditũ ad pau-
peritatẽ: pace & libertate ecclãse restituta. Spõdentib; illis
demũ acquiuit uoluntati corũ, uel potius deiã: quo sibi iam
olim præstẽsum recordabat q de se mõ dolebat fieri. Nẽ-
pe iã ægrotãte celo apparuit malachia & qdẽ longẽ post-
to & nescienti mulier pcerã staturã & reuerẽdi uultõ. Per
cũstãti quã esset, in sum esse uxorẽ celi. Quẽ tradens ei
uirgã pastoralem quã manu tenebat: dissipauit. Pãucis de-
curis diebus celsum moris misit baculũ suũ malachia tan-
quã sibi successorõ: quẽ ut uidit agnouit spm esse quem ui-
derat. Huiõ præcipue recordatiõ uisionis terruit malachia
ne si qd diu satis dissimularat ultra renueret, diuine iã us-
deretur resistere uoluntati. Veritatẽ ciuitatẽ nõ intrauit
quãdiũ ille incubator uixit: me hac occasiõne cõtingeret mo-
ri quẽquã ex his quib; uitã magis ministratur ueniebat.
Ita per bienniũ (nã id tps supuixit ille) agens extra urbem
strenue in uniuersa puincia opõ epãle exerceuit. ¶ Illo igit
celeri morte scõto de medio: rursum nigellus quidã imo uo-
rõ nigerrimõ sedẽ pripuit. Et in hoc aie suæ mauricius ad-
huc uiuēs puiderat, ut hunc hæret hæredẽ: in quo q dãnã-
dus exibat operib; ad hęc cãdãtõis pñstret. Erat enim
& ipse ex dãnãta pgenie cognatõ mauriciõ. Cæterũ rex, &
epõ, & fideles terre nihilominus conuenerunt ut introdu-
cerent Malachia. Ecce cõsiliũ malignãtium ex aduerso.
quidã de filijs belial proptus ad maliãm, potēs in iniqui-
tate, sciens locũ ubi pariter cõuenerit decreuissent: multis
aggregatis sibi latenter uicinũ occupat collẽ eminentem
ẽ regionẽ: uñ illis tractãtibus alia, repẽtino impetu sup in-
cautos irruerẽt: & interficerẽt innocẽtes. Cõdixerãt enim
etiã regẽ cũ epõ transicare: ut nõ esset q uindicaret sangui-
nẽ iustũ. Res innotuit malachia: & intrã ecclãse (erat em
prope) eleuatis manibus orauit ad dñm. Et ecce nubes &
caligo, sed & tenebrã aqua in nubib; acris: diẽ uerterũt
in noctẽ. Fulgura quoq; & tonitrua & horribilis spõs pro-
cellarũ diẽ uultũ mimitãt: uicinãq; elemẽta intẽtant oia
mortẽ. Et ut scias lector q oĩo malachia cõcussit elemẽ-
ta: solos intercepit rēpẽtas q qrebant aiam eius: solos tur-
bo tenebrosus inuoluit, q paruercãt opa tenebrarum. De-
niq; ipse qui pnceps extirrat tanti mali fulmine percus-
sus interijt cũ tribus aliis: & fuere cõsortes mortis q fuerãt
participes sceleris. Quorũ sequenti die inuenta sunt cor-
pora femiusta & putrida: hæretã ramis arborũ: ubi quõq;
spiritus elcuanis allisisset. Alij quoq; tres femiuuiũ inuenti
sunt: cæteri oēs circũ quoq; dispersi. Illos autẽ qui cũ mala-
chiã erãt quãuis proximoloco, rēpẽtas oino nõ tetigit:
nec quã molestia itulit. In factõ isto recẽs capimõ expẽri
mētũ ueritatẽ uerbi illius: qã oratiõ iusti penetrat cælos.
Sed & noui antiqui exẽplũ miraculũ quo olim tota Aegy-
pto uersante in tenebris, solus israel in lumine mãst dicitur
scriptura. Vbiq; israel erat, lux erat. Huc mihi accurr-
it & factũ sancti holix: nunc quidem ab extremis terræ
nubes & pluuia educents: nunc uerõ super blasphemos
euocans ignem de celo. Et modo de simili clarificãtẽ est
deus in seruo suo malachia.

Nno ætatis suæ tricesimocõstauo pauper mala-
chias pulso incubatore intrauit ad dinacha: p-
tix & metropolitans totius hybernix, rege
uerõ cæterisq; qui introduxerant eum ad, pro-
pria remanentibus, ipse remanet in manu dei: & remanent
illi foris pugna, intus timores. Nam ecce uiperca soboles
frendens & uociferans se exhæredari, tota se intus & foris
suscitat aduersus dominũ & aduersus Christũ eius. Por-
rõ nigellus uidens sibi imminere fugam: tulit secum inso-
gnia quãdam sedis illius: textum scilicet euãgeliorũ qui
fuit patricũ, baculũq; auro tectũ, & gemmis præciosissimis
adornatũ, quem nominant baculũ Iesu: eo q ipse dñs (ut
fert optinõ) cum suis manibus tenerit atq; formauerit.
Et hæc summa dignitatis & uenerationis in gente illa.
Nempe notissima sunt celeberrimãq; in populis, atq; in ca-
reueretia apud oēs: ut qui illa habere uisus fuerit, ipsum
habeat